

IMITATIO
SANCTISSIMÆ VIRGINIS
AD NORMAM IMITATIONIS
JESU CHRISTI.

LIBER III.

Vita & virtutes sanctissimæ Virginis a tempore, quo vidi divinum suum filium, & vitam & sanguinem in monte Calvariæ profundentem, usque ad triumphalem ejusdem in cœlum reditum

C A P U T I.

Qui amat JESUM, montem Calvariæ
conscendere debet cum JESU, ibique
pati cum illo.

MARIA. JESUS montem Calvariæ con-
scendit. Veni, fili mi! Ille nos co-
mites esse cupit. Si illum amas, pedem
non referes.

Nosterne amor tam nostri amante JESU
dignus foret, si tum ei tergum verteremus,
quando cum doloribus luctatur, & quando
alii

alii pene omnes eum contemnunt, & injuriis adficiunt.

Auxilium quidem ei ferre non possumus; in communionem tamen tormentorum ejus venientius, lacrymas nostras cum ejus sanguine commiscentes; & solatio ei erimus, si nos viderit promptos ad ea omnia amore ejus preferenda, quæcumque decreverit.

Servus. Verum o Virgo fortissima! an solum in doloribus nostrum erga JESUM amorem testificari possumus? Num id fieri nequid rebus secundis, & tranquillis?

MARIA. Fili mi! quando quietus, & pacatus est animus, facile accedit, hunc amorem testari. Sed de firmitate amoris iudicium ferri nequit, nisi tempore procelloso.

JESUS dixit: *Qui non bajulat crucem suam, & venit post me, non potest meus esse discipulus.* (a)

Igitur in numero felicium dierum eos reponere debes, quibus occasiones se dabunt aliquid ejus amore patiendi.

Multi cultores Christi non amant divinum benefactorem, nisi ob beneficia sibi collata, & similes sunt amicis in terra, qui gratis, & sine spe commodi non amant.

Dicunt, JESUM toto corde a se amari. Interea tamen non habent tantum animi,

P

ut

(a) *Luc. 14. 27.*

*ut vel una hora vigilent cum eo in horto,
quando tristis erat anima ejus usque ad mor-
tem. (a)*

*Profitentur: Domine tecum paratus sum
& in carcerem & in mortem ire. (b) Sed
timor suppliciorum mox labefactat amorem,
neque amplius JESUM sequuntur, nisi a
longe.*

*Tu, fili mi! Si amas JESUM, crucem
ejus amabis, & si illum ex toto corde tuo
amas, amplecteris toto corde tuo omne ge-
nus afflictionum, quas tibi immittet.*

*Qui non coactus, ut Simon Cyrenen-
sis, fert crucem JESU; qui lubens delibat
amaritatem felis, quod illi in monte Calva-
riæ oblatum est, hic veraciter JESUM amat.*

*In igne probatur aurum, & argentum,
homines vero receptibles in camino humilia-
tionis. Hic ignis afflictionum amorem ad
incudem revocat, expurgat, perficit.*

*JESUS vixit in luctu. Tune sperare,
aut in animum inducere potes, fore, ut in
deliciis vivas?*

*Verus Christi cultor est configuratus
(c) JESU patienti, morienti, & mortuo
in cruce.*

Quan-

(a) Matth. 26. 40.

(b) Luc. 22. 33.

(c) Phil. 3. 10.

Quando recolis cruciatus, quos tui amore pertulit, totus tibi amabilis videtur. Ah! qui fieri potest, ut id non ames, quod cum tam dignum tuo amore reddit, ipsas has, inquam, afflictiones, in quarum communionem de vocat non alia de causa, quam quod te amat.

Homines redempti cruce debent respicere hanc crucem, ut hæreditatem & gloriam suam.

Nonne hæc oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam? (a) Non alia mihi, neque Sanctis via patuit. Hanc ingredi necesse, si ad eundem terminum pervenire velis.

Servus. O Virgo Mater DEI, quod tantos dolores pertuleris, quodque tanti eos feceris, non alia est ratio, quam quod in amando DEO omnes Martyres, & omnes conjunctim sanctos exsuperasti.

Adjuva me tua deprecatione, ut animi mei mollitiem & teneritudinem, horroremque naturæ, qua molestiam quamvis fugio, vincere queam; atque ita cor meum, mens mea, & quidquid intra me est, DEO meo testetur amorem meum.

Tu fuisti Virgo sanctissima, simul tamen dolorissima Volo particeps fieri dolorum tuorum, modo etiam particeps sim amoris tui.

Fac, amem crucem JESU, & delicias meas in cruce ponam, ut adpetente morte JESUS cruci suffixus sit fortitudo mea, & solatium meum.

MARIA. Profecto qui poteris moriens cum fiducia effigiem JESU e cruce pendens osculari, si es ex eorum numero, qui in vita ambulant inimici crucis Christi. (a)

Tantum abest, ut imminente morte quis doleat, se multis molestiis confictatum esse, ut etiam perpetuo se cum iisdem colluctatum fuisse vellet, quia magis adsimilatus fuisset JESU patienti in eo, in quo is nos sibi simillimos esse vult.

Fili mi! si contemtus graves, barbam inhumanitatem, atroces vexationes cum submissione, patientia, & constantia perferres, quam amena imago ad exemplum JESU efformata sese mihi offerret!

Majori adhuc amore o fili! te completer, quam nunc te complectar, quia magis ad similitudinem JESU accederes, & dignior Matris tuæ filius evaderes.

Servus. O Mater mea! deinceps ad patiendum me animabit, & solatium in omnibus meis doloribus mihi adferet ea cogitatio: quidquid patior, cum JESU & pro JESU patior. Simul vero mirum in modum me recreabit illa cogitatio, me, si talis

(a) Phil. 3. 18.

lis sim, atque ita comparatus, singulari ratione tuum præsidium, amore inque tuum promereret.

C A P U T II.

De confessione cum voluntate DEI in ærumnis.

Servus. Undique ærumnis pressus ad te confugio o consolatrix afflictorum!

Ah! doce me, quos sensus animo speciatim fovere debeam in malis, quæ aut patior, aut quæ mihi imminere veluti ex specula prospicio.

MARI 4. Non alii sensus, fili mi! tibi fovendi sunt, quam plenæ, integræ, ac perfectæ confessionis cum voluntate divina, quæ omnia refert, & dirigit ad gloriam suam, & tuam salutem.

Quando afflictio præ foribus est; quando jam adest; quando continuatur; quando augetur etiam; quando illam nova alia, atque alia excipit, dic, & repe te frequenter:
Fiat voluntas tua.

Recordatio divinæ voluntatis animum meum erexit, meque solata est in templo Jerosolymorum, quando Simeon mihi indicavit: *Ecce positus est hic in signum, cui contra-*

*tradicetur. Et iterum: Tuam ipsius animam
tertransibit gladius.* (a)

Hæc recordatio me imprimis corroboravit, & solatio adfecit in monte Calvariae, quando vidi JESUM cruci suffixum, & inter atrocissima tormenta exspirantem.

Ut meus erga JESUM amor nullis finibus circumscriptus erat, ita dolor meus modum omnem excedebat. Verum consensio voluntatis meæ cum divina perinde non minor existit, quam dolor meus, & amor meus.

Proscribe igitur ex mente tua in omnibus adversis casibus omnem aliam cogitationem, præterquam hanc, quæ brevibus his verbis continetur: DEUS vult.

Omnis alia cogitatio non potest non acuere dolorem tuum, facereque, ut quam miser sis, eo acerbius persentias.

Quid? audebisne dicere, nolle te hanc molestiam preferre, quando cogitas a DEO eam provenire?

Si homo sapientia munitus non vult, nisi quod bonum est; quod judicium de DEO, qui est sapientia infinita, ferre debes.

DEUS quidem non vult peccatum eorum, qui afflictionis tuæ auctores sunt; sed quærit gloriam tuam in patientia tua, quam feciendo exerces.

Per-

Permitte peccatum adversariorum tuorum; quæ vero inde consequuntur, ea vult servire ad te sanctum efficiendum.

David in impio Seime non subditum intuebatur, qui injuriam inferret, sed DEUM justissimum, qui hoc vili instrumento utebatur ad cum deprimendum, atque ad poenitentiam peccatorum adducendum.

JESUS ipse loquens Apostolis suis de calice passionis, non perstrinxit ingratum Iudeorum animum, & perfidiam eorum, qui cædem ei machinabuntur, sed voluntatis meminit Patris sui, qui æternis consiliis ita decrevit.

Rursus in monte Olivarum Petrum, qui nondum intellexit, a sectatore Christi, qui patitur, opprimitur, vexatur, non aliis armis, quam patientia & submissione pugnandum esse, ita adfatus est: *calicem, quem mihi Pater dedit, non bibam illum?* (a)

Non id tamen inde consequitur, non licere tibi DEUM obtestari, ut a malis libereris. Si tamen DEUS velit, ut patiaris, dices: *Pater mi! si non potest hic calix transire, nisi bibam illum, fiat voluntas tua.* (b)

(a) Joann. 18. 11.

(b) Matth. 26. 42.

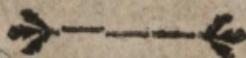
Non respice Domine! summam illam repugnantiam, qua molestiam omnem horreo, nisi quantum id gloria tua, & consiliorum tuorum exsecutio permittere possunt.

Quodsi dolores tui non modo non diminuantur, sed etiam augeantur, & geminentur, dices: *Pater mi! non mea voluntas, sed tua fiet.* Novis me malis subjicio, quoniam sic placuit ante te. (a)

Tu id vis, & ego id volo. Tu ita stautis, promptus obedio. Succumbendum est, succumbbam. Moriendum est, moriar.

Utinam hæc ipsa mala, quamcumque gravia sint, quæ tu mihi infligis, vel ab aliis infligi pateris, accelerent momentum illud, quo egrediar ex hoc corporis ergastulo, præsentia tua, & amore tuo æternum fruturus.

(a) *Luc. 10. 21.*

C A P U T III.

De patientia.

Qui esse debuerunt dolores Matris Verbi carnem induti, quando hunc DEUM-hominem vidiit ut *virum dolorum*, traditum *potestati tenebrarum*, raptum ad tribunalia, habitum tamquam malefactorem, ab insolenti militum turba verberibus multatum!

Quando eum vidiit atrociter flagris cæsum, spinis coronatum, postpositum impio Barrabæ, condemnatum ad mortem, instrumento supplicii sui, cruce oneratum, ejusque pondere depresso!

Quando audivit strepitum malleorum, quibus clavi in pedes, & manus dilecti filii adigebantur. Dum spectavit illum in cruce sublatum e terra, medium inter duos sceleratos positum, impetum convitiis inimicorum suorum, qui illius morte gaudebant, & sitienti vinum felle mixtum offerabant.

Quando tandem vidiit extremum spiritum in cruce emittem, & tum testis fuit lateris hasta perforata a milite, ad certum mortis indicium capiendum.

In his atrocibus tormentis MARIA patientiam heroica majorem præsetulit. Ne levissime quidem conqueri audita est.

Imitabatur nempe in monte Calvariæ si-
lentium, quod JESUS in domo Principis
sacerdotum tenuit; ubi circumdatus a falsis
accusatoribus *tacebat* (a) quia incassum caus-
sam suam defendisset, & quia aliunde noluit
impedire sententiam mortis, cui se amore
nostrî devoverat.

O anima adficta! en exemplum, quod
imiteris. Si in afflictione tua loqui est ne-
cessarium, loquere; sed cum mansuetudine,
& amore pacis & concordiae. Si nihil pro-
ficias, tace, ac patere, & injuriis patien-
tiam oppone.

Quam vero patientiam? dignam homi-
ne christiano, quæ in religione fundata sit,
& non patientiam mere stoicam, quam non-
numquam vel rationes politicæ, vel naturæ
temperatio progignunt.

Qui se subjiciunt ferenti manui DEI;
qui adorant justitiam ejus, aut misericordiam
in ærumnis, quas patiuntur; qui ad exem-
plum patientis JESU, & dolentis MARIAE
patientiam suam conformant; hi sunt, qui
ut genuini Christi cultores patiuntur. Sic &
tu patere.

Iniquo animo ærumnas perferre, est eas
sibi graviores reddere, est ærumnis ærumnas,
& iniquitatem adjungere.

Via

(a) Matth. 26. 63.

Via crucis est via cœli. Omnes Sancti
hac via ingressi sunt. Omnes justi, qui in
terra vivunt, hac gradiuntur. *Multæ tribu-
lationes justorum,* (a) quia DEUS eorum
patientiæ divitem mercedem decrevit.

Ah! quæ est infelicitas eorum christia-
norum, qui id agunt, ut ad interitum eo-
rum serviat, quod servire deberet ad salu-
tem! Similes hi sunt impio ad latius Serva-
toris in monre Calvariæ morienti, qui in-
ter blasphemias voces in cruce, ex eodem
loco ad tartara descendit.

Sæpe, licet in afflictionibus nostris non
insurgamus contra DEUM, querimur tamen
de malis, quæ nobis immittit; & tum me-
remur, ut DEUS in pœnam auferat a no-
bis hoc potens remedium sanctitatis.

Certe importunis cœlum precibus fati-
gamus, ut ab ærumnis liberemur, & ne/ci-
mus, quid petamus. (b) Hæ ærumnæ sunt
pro nobis felicissima seges meritorum.

Ubi umquam conspiciebantur plures
fructus sanctitatis, & excellentium virtutum,
quam sub umbra crucis, & in monte Cal-
variæ?

Per patientiam plura merita paucis die-
bus colligere possumus, quam alias pluribus
annis

(a) Ps. 33. 20.

(b) Matth. 20. 32.

annis colligeremus per vitam tranquillam,
pietatis exercitiis deditam.

Quoties accidit, ut amor proprius sese
piis actionibus immisceat? Sed in vita adfli-
ctionibus plena, tanto plus meremur, quan-
to minus blandienti naturæ locus est, quan-
toque certius omnia propter DEUM fiunt.

Id etiam caveamus, ne hanc potius ad-
versitatem, quam aliam desideremus. Non
dicamus: Mallem quidvis aliud pati, quam
quod nunc me premit. Lubens omnia alia
patienter perferrem.

O anima christiana! omnis alia adver-
sitas non æque tibi conveniens foret, quam
hæc, quam pateris. Novit DEUS pro sua
sapientia, quid e re tua sit, melius, ac tu
ipse. Si in tua potestate esset, adversitatem
seligere, tua te electio falleret.

Adversa, quæ DEUS nos pati vult,
ita simul ordinat, ut necessitatibus nostris,
viribus nostris, & æternis ejus erga nos con-
siliis respondeant.

C A P U T IV.

DEUS nonnumquam maximis ærum-
nis fidelissimos suos servos reservat.

Satis ergo non erat, o DEUS meus! MA-
RIÆ animo annis triginta tribus obver-
satam fuisse imaginem tormentorum, quæ
filius ejus divinus passurus erat? Anne testis
adhuc esse debuit mortis atrocissimæ?

Nequaquam exegeras, ut Sara sacri-
ficio adfisteret, quo filium Isaacum offerri
jusseras.

Sed adsequor mysterium, o Domine!
oporebat MARIAM, quæ aliquando con-
stituenda erat Regina Sanctorum omnium,
modo longe acerbiore, quam omnes Sancti
venire in *societatem passionum* ejus. (a) Cu-
jus societatis Apostolus tuus meminit, &
quæ ex tuo decreto inter JESUM & electos
intercedere debet.

Jam non miror, afflictiones multorum
justorum tanto magis accrescere, quo sece-
fideliores in tuo obsequio præstant.

Grandium instar gratiarum, quas illis
exhibes, & maximorum favorum loco habe-
re debo afflictiones gravissimas, quas illi
nonnunquam patiuntur.

Tu

(a) Phil. 3. 10.

Tu remuneraris ea, quæ illi agunt studio tibi placendi munere afflictionum, quæ illos semper similiores reddunt divino exemplari, quod eis mons Calvariæ ob oculos proponit.

Ii, quos tu amabas quam maxime, & qui te amabant ardenter, ac tenerius præfentes adstiterunt in monte Calvariæ, quam proxime crucem.

Magnæ felicitatis est participem fieri cruciatuum JESU modo aliquo singulari.

Non est discipulus supra magistrum: perfectus autem omnis erit, si sit sicut magister ejus. (a) JESUS Magister noster, cuius vestigiis pro viribus insistere debemus, enormes quasque adversitates exhausit.

Paucæ sunt animæ virtute magis eximia præditæ, quarum virtutis periculum grandi quadam adversitate factum non esset.

Cœperunt illi virtuti sese dedere. Tu eis subinde in gravi aliqua adversitate modum suppeditasti ad perfectionem pervenienti.

Quia acceptus eras DEO, Angelus Tobiae dicebat, necesse fuit, ut tentatio probaret te. (b)

No-

(a) Luc. 6. 40.

(b) Tob. 12. 13.

Noster erga te amor multo est generosior in exercitio virtutum, quarum nobis copia est, quam in earum virtutum exercitio, quæ ad aliquid pro te agendum referuntur.

Magnum animæ solatium est, quando ex vero cum Petro dicere potest: *Domine tu scis, quia amo te.* Sed nescit profecto, quid sit te amare, si necdum didicit pati pro te.

Non est quidem necesse, o DEUS meus! ut insignes injuriæ, carceres, diuturni & graves morbi sint fors sanctorum tuorum in terra. Tu nosti alias in illos adversitates immittere, quæ licet exterius tantæ terroris instrumenta non præferant, non minus tamen serviunt, ut sibi ipsis moriantur.

Non sunt nota nobis omnia violenta certamina, quæ subeunda sunt illis animabus, quas tu, o DEUS! priores efficere vis, & quas ad^{um} sublimem perfectionis gradum evocas.

Dum videntur externa specie placidissima quiete frui, sæpe intra se acerrimas pugnas sustinent.

Si non armas in fideles servos tuos ipsa elementa, & malitiam hominum, potestatem tamen facis inferno adversus eos furendi furem suum.

At istud ad majorem eorum sanctitatem permittis. Quo acriora sunt certamina, eo

magis virtus illorum ab omni labo segregatur, & inclarescit.

Fides eorum robatur, & augetur adorando arcana tua consilia, summe omnium Domine! perfectiore semper submissione, atque profitendo te sapientissimum Patrem, qui, quem *diligit*, *castigat*, *flagellat autem omnem filium*, quem *recipit*. (a)

Spes eorum quotidie nova incrementa capit, quum infinitam tuam bonitatem agnoscant. Tantum abest, ut se hostium suorum furori derelinquendos esse putent, ut etiam certissime tuum sibi auxilium pollicentur. Ad pugnam se animant illa cogitatione: *quod in præsenti est momentaneum, & lere tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternum gloriæ pondus operatur in nobis.* (b)

Charitas eorum ardenter evadit. A rebus creatis indies magis avulsi, non vivunt, nisi pro te, & dicunt: *DEUS cordis mei, & pars mea DEUS in æternum.* (c)

Hoc adversitatum statu magis ac umquam alias sua tibi fidelitate honorem habent. Rebus secundis sæpe utilitas propria est incitamentum tibi serviendi. Atqui rebus

(a) Hebr. 12. 6.

(b) 2. Cor. 4. 17.

(c) Ps. 72. 26.

bus adflictis, quando cor amaritudine repletur, in obsequio tuo fidelis persistit, hic est, qui tibi firmum suum, ac constantem amorem testificatur.

O DEUS meus! fit nonnumquam afflictionum tempore, ut dicam, me a te non amari. Verum deinceps dicam; *Gratias agamus Domino DEO nostro.* Hæc adversitas amoris sui donum est.

Fideles ejus servi, amici ejus, sancti ejus multo plura passi sunt, quam ego patiar, quia magis digni erant cura ejus, & favoribus ejus.

Perferamus ergo omnia cum patientia, & ea voluntatis nostræ cum divina consensione, quæ propria sanctorum est, ut gratiam plura adhuc patiendi consequamur.

C A P U T V.

Nec mirari, nec conqueri debemus,
si in nobis horrorem quemdam adver-
situdinem sentiamus.

Servus. Ad te configio, o Virgo sancta! in perturbatione, in quam conjicit metus imminentium adversitatum. Sentio in me horrorem cuiusque afflictionis. Hic animi status me totum commovet.

MARIA. Repugnantia naturæ te in divino conspectu reum non agit. Immo novum etiam meritorum colligendorum campus tibi aperit, si in confessione voluntatis tuæ cum divina constans persistas.

Quando dicimus, sanctos ambivisse adversa quæque, non intelligimus, eos naturæ ductu id egisse.

Ut homines ingemiscebant, ut christiani delebantur. Natura resistebat; sed fides christiana de natura triumphabat.

Credisne meum doloris sensum in monte Calvariæ non fuisse acerbissimum. Si quævis mater communem cum filio dolente dolorem trahit, quis doloris sensus esse debuit matris JESU, quando eum vidi tormentis & opprobriis oneratum.

Ut quis magnitudinem doloris mei metatur, necesse est, ut tantum amet JESUM, quantum ego eum amabam.

JESUS ipse in horto olivarum metum tormentorum, & mortis in animam suam irruere passus est.

Nequaquam id egit, ut divinitas sua, quæ infinitum pretium cruciatibus ejus adjectit, tolleret sensum cruciatus

Fili mi! modo in afflictionibus tuis sincere velis id, quod DEUS vult, nihil te commoveat, quidquid invito te animum tuum exulcerat.

Etiam tum, quum accidit, ut insultu*m* naturæ cedas, animum non abjice. Hoc aliud non foret, quam commotioni animi novam culpam adjungere.

Vitium est latentis superbiæ, si quis angatur, quia ne cdum perfectionem attigit. Fragilis es, & DEUS novit fragilitatem tuam. Homo es, & non Angelus.

Nequit homo vitam transigere, quin in leviora errata incidat, quamvis singillatim nullum erratum sit, quod non possit, aut non debeat evitare.

Tu non sine labe conceptus es, ut ego, neque, quod sequitur, liberatus ab omni propensione ad malum, & infirmitatibus omnibus naturæ humanæ propriis.

Quando excidit tibi querela aliqua, illico a DEO veniam pete: Sponde te magis vigilem fore deinceps. Implora hunc in finem auxilium gratiæ; & redi ad tranquillitatem pristinam, magisque te ipsum custodire satage.

Culpa, quæcumque demum sit, melius reparari nequit, quam animi submissione, & dolore, qui de illa concipitur.

Quando eris in cœlo, fili mi! & in societate sanctorum, tunc a peccato immunitus eris.

Servus. O Regina sanctorum! quando aderit felix illud momentum; quo omni timore DEUM meum offendendi exsolvar! O quam cor DEUM amantis hic timor percellit!

Veni saltem auxilio o Mater gratiarum & misericordiarum! Servo tuo. Tu potenti tua protectione esto mihi clypeus adversus inimicos salutis meæ,

C A P U T VI.

Consideratio JESU e cruce pendentis
animat ad patiendum cum fortitudine &
constantia.

Servus. Terra contremiscit in morte JESU, sol obscuratur, petræ finduntur; tota natura commovetur. Sed aliud est, quod magis me ferit, quam omnia hæc mirabilia.

Tu es! o MARIA! o Mater omnium virtutum exemplar! quæ juxta crucem erecta constitisti, quovis momento denuo offerens, quem jam æterno Patri obtuleras, filium tuum JESUM.

Quomodo tale spectaculum sustinere potuisti? Unde hæc constantia & fortitudo? Instrue animam, quæ quavis adversitate, vel mediocri facile prosternitur.

MARIA. Positum habebam ante oculos exemplum longe potentissimum; JESUM nempe e cruce pendentem, qui non profrebat, nisi verba mitissima; qui patiebatur, perfectissime consentiens cum Patris sui voluntate; qui per merita sanguinis sui etiam carnificum suorum salutem efflagitabat.

Obtutum defigebam in hoc divinum exemplar; subibam intima cordis sui penetralia, & sensa mea ad ejus sensa compone-re satagebam.

Quum cum cernerem tam fortiter vitam suam pro hominibus offerentem inter crudelissima supplicia, ego etiam didici cum fortitudine id DEO offerre, quo nihil charius in terris habebam, quam ipsum JESUM.

Fili mi! & tu perinde, atque ego invenies ad pedem crucis in ærumnis tuis præsidium, in animi defectione adminiculum, in ea, quam DEUS a te poscit, tui ipsius victoria generosam animi submissionem.

Quando afflictionibus premeris, solatia ab hominibus emendicas; at brevi ipse advertis, eorum commiserationem haud diuturnam esse, & paulo post exhaustiri.

Quum tu incipis apud eos conqueri, illos narratione afflictionum tuarum; ipsa adeo præsentia tua fatigari sub fine senties.

Si tunc tibi soli relinquoris, ac tuis cogitationibus indulges, dolores eos augeri advertis; & sæpe etiam conatus ille, quo mentem avertere niteris, magis magisque te tristitiae immergit.

Hoc in certamine, fili mi! muni te ad spectu crucis. Princeps tuum perfugium hoc tempore tenebrarum, & procellarum sit imago pendentis e cruce Servatoris.

Quamcumque animo dejectus es, spiritum resumies; quantuscumque mœror animalium tuum occupet, solatum hauries.

Si ab hominibus tibi injuriæ inferuntur , en cruce suffixum , patrum omnium maxime tractatum injuriose ; Dominorum omnium maxime contemtum ; amicorum omnium maxime derelictum ; justorum omnium maxime exagitatum .

Si infernus tibi infestus est , en JESUM in cruce furori inferorum prædæ instar traditum .

Anne conqueri audebis , cœlum severius tecum agere , quando consideras , quam Pater cœlestis severitatem in filium suum dilectum exercuerit ?

Quæreris DEUM in pœnam peccatorum tuorum in te immittere pœnas quasdam terrenas ? quid vero sunt pœnæ istæ comparatæ illis , quas JESUS pertulit ad te a pœnis æternis liberandum ?

Redemptus sum , inquies , conversis in effigiem crucis oculis , per incredibiles DEI mei cruciatus . Ah ! æquum est , ut anima tanto comparata pretio quamdam patiendo similitudinem cum suo Redemptore habeat .

Fili mi ! parum alioqui similitudinis cum JESU , quod ad alias virtutes adtinet , tibi inest . Quam crucis effigies solari te debet , quum saltem per dolores tuos aliquantum te illi similem esse deprehendes .

Hæc ergo sit perfugium tuum in omnibus malis tuis, in omnibus angoribus tuis, in omnibus temptationibus tuis.

Tum hanc effigiem osculo amoris pleno venerare. Lacrymis tuis irriga. Stringe illam arcte pectori tuo adpresso.

Finge te in monte Calvariæ consistere, tibique potestatem fieri amplexandi pedes DEI tui potentis, & morientis pro te.

Narra illi afflictiones tuas, cum ejus cruciatibus eas conjungendo, & supplex levamen postula.

Obtestare misericordissimum Servatorem, ut e cruce sua misericorditer te respiciat, & verbum dicat consolationis, quo austерitas afflictionum tuarum mitigetur.

Dic illi, te non recessurum esse a sancto crucis ligno, dum animæ tuæ tranquillitatem & pacem restituat; dum auxilio gratiæ suæ eam corroboret.

Si in sancto hoc exercitio persistas, lacrymæ tuæ abstergentur; redabit animi tranquillitas, vires imbecillitati tuæ sufficientur; afflictio non tantopere amplius animum tuum confodiet; acerbitas ipsa doloris in quendam dulcedinis sensum abibit.

Aut certe, si loco non cedit afflictio, patieris saltem inter pios sensus patientiæ, conformatiōnis ad divinam voluntatem, & amoris, qui sensus Apostolum ita animarunt,

ut

ut diceret: *Placeo mibi in infirmitatibus meis,
in contumeliis, in necessitatibus, in persecu-
tionibus, in angustiis pro Christo.* (a)

C A P U T VII.

**Quo animo esse debeamus erga inimi-
cos nostros.**

MARIA aciores habere non potuit ini-
micos, quam Pharisæos, & Judæos,
qui contra divinum suum Filium conjurarunt,
& qui mortis in illum sententiam extorserunt.

Verum sensus animo gerens eosdem
cum JESU, qui hostes suos amabat adeo,
ut vitam pro eorum salute offerret, sincere
ejus exemplo dicebat: o DEUS meus *di-
mitte illis.*

Cernebat triumphantes de bono crimi-
nis sui successu hos implacabiles hostes. Au-
diebat maledicta, quæ in eum conjiciebant,
& blasphemæ verba, quæ adversus illum effu-
tiebant.

Quævis alia māter, quam Mater JESU,
adversus hos impios & sacrilegos sublatis in
cœlum manibus vindictam efflagitasset; at
MARIA in schola ejus, qui est DEUS pa-

Q 5

cis

(a) 2. Cor. 12. 10.

eis instituta, longe aliter animo adfecta erat.

JESUS in cruce cœlum versus vocem, misericordiæ viscera spirantem, levavit, ut tortoribus, & auctoribus mortis suæ veniam impetraret; & MARIA ad pedem crucis obtulit pro eis sanguinem pendentis adorandæ hostiæ, quam illi bârbare immolabant.

O si Judæi potuissent legere in cordibus JESU & MARIÆ sensus charitatis, & teneritudinis, quos ambo in eorum utilitatem fovebant, anne alia re opus fuisset, ut scelerata sua, & nefaria consilia sponte ipsi deponerent?

Ex his ipsis duobus cordibus tanto amore plenis vel erga eos, a quibus summo mœnore replebantur, haurire oportet, germanam illam charitatem, pacisque studium erga inimicos, quod evangelium præcipit.

JESUS & MARIA omnem suam gloriam in eo reponebant, ut injuriæ condonarent. Suone fallebantur judicio, quod de vera gloria ferebant? Abjectumne esse videatur, exempla tam gloriofa imitari?

Cujuscumque generis sint injuriæ, quas accipimus; an umquam adæquabunt injuriæ Servatori, & sanctæ ejus Matri illatas?

MARIA post JESUM divinos in se amores maxime convertebat. Offensa contra JESUM erat infinita: offensa contra MA-

MARIAM erat atrocissima, quæ concipi potest, post offendam contra divinum filium suum.

Nihilominus quanto cum amore JESUS profudit proprium suum sanguinem, & pretium illius obtulit Patri suo, ut scele-ratis gratiam impetraret! quanta cum charitate MARIA obtestabatur Patrem cœlestem, ut se precibus, & voce sanguinis filii sui pro iis exorari pateretur!

An non odium etiam capitale concoqui debet adspectu crucis, dum videmus JESUM & MARIAM modo tam tenero patronum eorum suscipere, qui ejus auctores erant?

Hæc crux, pretiosum instrumentum salutis nostræ, exposcit contra nos condemnationis sententiam, si ad eam accedere audiemus, simultates corde foventes.

O DEUS meus! amor erga inimicos nequit esse, nisi fructus potentis gratiæ, quam a te peto per merita JESU, & per MARIAE deprecationem, quorum corda tam mansueta erant erga ingratissimos homunciones, tam amore plena erga crudelissimos carnifices.

O cor JESU adorandum! o cor MARIAE amabile! o corda tam benigna erga omnes eos, qui caussa vestrorum acerbissimum dolorum fuerunt, communicate cum

cor-

corde meo sensus illos heroicos charitatis erga inimicos.

Ah! deinceps ubi in me suboriri sentiam vindictæ motus, extemplo cogitatione mea conjungam cor meum cum his cordibus sacratis.

Neque desinam illud ita coniunctum habere, donec inde recipiat sensus benignitatis, charitatis, mansuetudinis, quibus sacra illa corda redundarunt.

C A P U T VIII.

Quomodo comparati animo esse debamus, quando cernimus parentes, & amicos adfligi.

DEI permisso adfligimur nonnunquam sorte parentum & amicorum nostrorum. Vinculum, quo cum illis colligati sumus, efficit, ut vehementer eorum malis commoveamur.

Quæ tristitiae materies pro matre, quum videt filium lecto doloris adfixum! Quæ pro amico, quum testis est malorum acerbissimorum, quæ ejus amicus perfert, quin ei openi ferre queat.

Justa est hæc afflictio, & culpa caret, quando divinæ voluntati se submittit, sed re-

reprehensionem incurrit, quam primum sese
DEO subjicere definit, & adversus ejus pro-
videntiam in questus abit.

Majorne afflictio esse poterat, quam
MARIAE eo tempore, quo divinus ejus fi-
lius passus est; filius, qui tanta illi amoris
signa exhibuit, & quidem amoris singularis
& tenerimi?

Quoties illa intra se dixit: *Fili mi! fi-
li mi! quis nibi tribuat, ut ego patiar,
& moriar pro te.* (a)

Si filiae Sion videntes JEΣUM transire
oneratum instrumento supplicii sui lacrymas
fuderunt, quo tristitiae mari MARIA de-
mergi debuit, ubi vidit eum clavis adfigi
crucis ligno, in quo mortem oppetiturus erat.

Ah! si illa saltem lenimen aliquod ma-
lis filii adferre, si vel caput dolorum pon-
dere depresso sustinere; si, de qua quere-
batur, sitim restinguere potuisset!

Sed frustra! Non modo sperare non po-
tuit, fore, ut spectatorum aliquis ei præsto
esset ad opem patienti filio ferendam; sed
suis ipfa auribus excipere debuit impias vo-
ces, quæ potentiae adeo, & divinitati JE-
SU insultabant.

Est quoddam solatii genus pro eo pati,
quem amamus; sed quam grave accidere de-
bet,

(a) 2. Reg. 18. 33.

bet, videre eum patientem, quem amamus,
& nulli esse levamento posse?

Quid agat MARIA funestissimo hoc re-
rum statu? An ad finem usque horrorem hu-
jus spectaculi sustinebit, aut inde sese aufe-
ret, ut dolori parcat, & filium in tormentis
exspirantem non cernat?

Quam alia est MARIA ab Agar Ismae-
lis matre, quae filium suum derelinquere ma-
luit, quam videre morientem. Mater JE-
SU adstat cruci, se tranquille mandato Pa-
tris coelestis subjiciens, & dolores filii offe-
rens pro humani generis salute.

Ibi consistit, quia erat hic locus, in
quo eam esse DEUS voluit. Ibi permane-
bit, donec grande hoc mysterium peractum
fuerit.

Fides illius, submissio, amor erga
DEUM eam velut alteram victimam effecit,
quam coelum ratam habuit, & unitam gran-
di illi victimæ, quam se obtulit divinus Re-
demtor pro hominibus, admisit, probavitque.

Hinc disce, quisquis es, Paren amans,
aut amicus fidelis; filius, aut conjux; quum
facienda tibi est jaetura illorum, quae tibi
solatio sunt in terris; disce de tuo dolore
triumphare.

Memento, id ipsum, quod magni dam-
ni loco habes pro vita mortali, tibi esse oc-
casionem magni lucri pro vita æterna.

Re-

Religio non vetat, quo minus lacrymis,
& doloris sensui indulgeas, sed si docilem
te ibi præbes, luctui modum poneze, & me-
rita augere docet.

Prohibet religio, ne te tradas immo-
dicæ tristitiae, quæ omnem consolationem re-
spuit, & tamquam præcipuum doloris reme-
dium, confessionem cum voluntate DEI
præscribit.

Leva igitur, si lubet, dolorem, plo-
ratu, suspiriis, gemitibus; sed simul etiam ad
DEUM te converte; adora ejus consilia;
& subjice te illi omni cum submissione.

Circumspice etiam, id enim religio per-
mittit, modos medendi malis illius, qui lu-
ctus tui caufsa est. Pristinam illi sanitatem
efflagita, & istud religio permittit. Sed id
fiat ea cum submissione, qua te DEO to-
tum committas.

Precare: Domine ante te omne deside-
rium meum, Et gemitus meus a te non est ab-
sconditus. Adflictus Et humiliatus sum ni-
mis, eor meum conturbatum est: dereliquit
me virtus mea. (a)

In te Domine speravi: tu exaudies me,
Domine DEUS meus (b) & sanitatem ei, pro-
quo supplex tibi fio, restitues.

Inte-

(a) Ps. 37. 9. 10. 11.

(b) Ibid. 16.

Interea tamen: Ecce me! in capite libri scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam: DEUS meus volui, quod tu vis.

C A P U T IX.

Quo animo ferre debeamus jaeturam eorum hominum, qui nobis chari, gratae sunt.

JESUS mortuus erat. O quam lento ivisse gradu videri debuit MARIÆ tempus illud, quod inter mortem JESU, ejusque ad vitam redditum intercessit!

JESUS mortuus erat. MARIA amissit filium, quo non amabilior exstigit, quo nihil charius habuit.

Tristitia Davidis in morte Absolonis, gemitus Rachelis, plorantis filios suos, per umbram modo exprimunt dolorem MARIÆ, quando JESUM non amplius vidit praesentem, non audiit loquentem.

Verum Mater haec matrum omnium sanctissima ac religiosissima amittendo JESUM, virtutis sue nihil quidquam amisit.

Fides, qua credebat, filium suum certo & celeriter ad vitam redditum esse; simulque submissio, qua omne id, quod DEUS de-

decrevit pro gloria sua, & mundi salute, lubens suscipit, robur illius erant, & solatium.

O homo adflicte, cum DEUS tibi de medio tollit eum, quem minime amisisse velles! o Mater! ob jacturam filii tenere amati mœtore confecta! o conjux præmatura morte consortis ante tempus ad viduitatem redacte, non dimitte ex oculis exemplum, quod hic tibi exhibetur.

Lacrymæ tuæ nihil reprehensionis habent. Ita Joseph ad tumulum patris sui Jacobi in lacrymas abiit; Augustino mors Monicæ Matri fletum movit.

Sed MARIA magistra disce dolorem tuum DEO consecrare; disce modum ejusmodi adversa preferendi.

Mors abrumpit irrevocabili ratione vincula illa nessitudinis, quæ cum eo, quem defles, intercesserunt; nihilne autem spei reliquum tibi fit eadem aliquando renovandi? Anne tu ipse semper in hac terra commoraberis?

An fides tua te non docet, veros Christi cultores in sinum DEI congregatum iri, & amore sese invicem complexuros esse, modo infinites perfectiore, quam in terra colligati esse potuerint?

Omnes quidem resurgemus. (a) o dulcem, & pretiosam spem! quam Apostolus

R.

pri-

(a) 1. Cor. 15. 51.

primis Christi sectatoribus proponit tamquam potens incitamentum abstergendi lacrymas, & jacturam fratrum suorum mirius perferendi.

Nolumus autem, rursus ait Apostolus; vos ignorare fratres de dormientibus, ut non contristemini, sicut & ceteri, qui spem non habent. (a)

Licet lugere; sed more Christiani, fide pleni, qui, postquam teneritudini naturæ suæ satisfecit, confestim sibi ipsi imperat.

Non aliunde, quam a religione nostra sancta & divina, quam profitemur, peti possunt solida veri solatii argumenta.

Ceterum an is, cuius desiderio adeo teneris, & quem mors tibi abripuit, omnem tuam in terris felicitatem absolvit?

Magisne tu eum amasti, ac DEUM tuum, qui te ab illo divelli voluit æternis suis consiliis, quæ te adorare pat est?

Charus ille tibi, gratusque exstitit; at DEI voluntas multo tibi charior accidere debet.

Tuus erga illum amor procul dubio non omni vitio caruit. Nimium illi adhæsisti. Ex lacrymis tuis tam amaris, quæ finem non habent, id conjici potest.

Fortassis perfectioni tuæ christianæ, aut etiam saluti tuæ moram, & impedimentum in-

(a) 1. Thess. 4. 12.

injecit; ut adeo DEUS eum tibi eripiendo sua erga te misericordia usus sit.

Ex afflictione ista fructum cape, ne amplius ulli creatæ rei animum nimis adfigas. Adhære unice illi, de quo Apostolus ait: *Tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient.* (a)

Aut si quempiam ames cum DÉO, non aliter ama, quam quia DEUS id permittit, vel præcipit etiam, ut eum ames. Numquam tuus erga DEUM amor quidquam inde detrimenti capiat. DEUM in illo ama.

Qui sic amat, sémper ita animo comparatus est, ut natura etiam invitâ & repugnante, se ab illo, in quem debito amore fertur, separari patiatur, quando DÉO visum fuerit.

Ubi casus fatalis incidit, dubium quidem non est, quin cor laceretur, & lacrymæ ex oculis profluant. Nihilominus tamen nomine, & te christianus vult id, quod DEUS vult, & recordatio divinæ voluntatis, quæ hac ratione impletur, lacrymis & gemitibus moderatur.

(a) Hebr. 1. 12.

C A P U T X.

Quomodo oporteat animum obfirma-
re in fide & spe eo rerum articulo,
quo omnia adversari videntur.

Apostoli JESUM confessi erant *filium DEI vivi*; at immemores confessionis fidei suæ, tempore cruciatuum Domini illam dissimularunt. *Tunc discipuli omnes*, testatur Matthæus, *relicto eo fugerunt*. (a).

Non sic MARIA. Secuta est JESUM usque ad montem Calvariæ, ubi eum agnoscit Redemptorem suum, fide certa futuri ad vitam reditus se muniens, quia se ab infernis reversurum esse adfirmavit.

Post mortem JESU in discipulis, certe duobus, teste Luca, vix scintilla spei superfuit de iis opere complendis, quæ JESUS prædixit.

At MARIA ab omni perturbatione immunis firmissime credidit, ac speravit fore, ut JESUS, quem inter opprobria morientem viderat, cum gloria revivisceret, & legi suæ evangelicæ mutandum subjiceret.

Fides ista MARIAE, intrepida hos inter casus, quia innixa erat fundamento veritatis DEI ipsius, sit regula fidei tuæ.

Si

(a) Matth. 26. 56,

Si impii, quibus mundus refertus est, non tibi præbent occasionem luce palam profitendi fidem tuam, inimicus salutis non intermitte, eam motis dubiis circa revelatas veritates labefactare.

Juxta Petri monitum: *Resistite fortes in fide.* (a) Leoni rugienti scutum fidei objice, neque fallacias ejus in examen voca; & experieris veritatem ejus effati: *Resistite autem diabolo, & fugiet a vobis.* (b)

Detestare illico præsente DEO veritatis omne dubium, quod menti tuae obortitur. Per hanc detestationem promptam, generosam, sinceram fides in te incrementata capiet, & corroborabitur.

Accidit præfertim in gravibus adversitatibus, ut malus dæmon tenebras menti tuae offundere studeat, & ut te inducat ad dubitandum de justitia, de sapientia, de potentia, de bonitate DEI, qui te adfligi permittit.

Tum in mentem revoca, quæ DEUS sanctis suis libris consignari voluit de necessitate patiendi, de gloria patientibus promissa, de æternis suis consiliis, quando afflictiones suas immittit etiam in fidelissimos servos suos.

R 3

Ego

(a) I. Petr, 5. 9.

(b) Jac. 4. 7.

Ego Dominus, & non mutor (a) *ipse inquit Id, quod locutus est, semper verum est. Verbum ejus perinde, ac is ipse, immutabile est.*

Similiter in quocumque genere temptationum, dolorum, amaritudinum, fastidiorum, & derelictionum interparum, in quæ omnia incidere poteris, pone tibi ante oculos tamquam regulam, spem generosam & perseverantem MARIAE.

Hac sese virtute, cuius fundamentum est fidelitas DEI in promissis suis, sustentet anima tua, nedum ut nutet, & animo cadat.

Ut olim Abraham, *contra spem inspem crede*, (b) *plenissime sciens, quia quæcumque promisit, potens est & facere.*

Ille est conditor tuus; & fidem suam interposuit, numquam fore, ut opus manuum suarum derelinquat, & te despiciat.

Ille est supremus Dominus totius naturæ. Nihil ejus potentiaz resistit, nihil illi difficultatem facebit.

Firmamentum est Dominus timentibus eum, & testamentum ipsius, ut manifestetur illis. (c)

Quam-

(a) Mat. 3. 6.

(b) Rom. 4. 18. 21.

(c) Ps. 24. 14.

Quamcumque molesta, & doloribus plena esse possit conditio tua, num spes tua magis fundata esse potest, quam in providentia, bonitate, & potentia infinita?

Quoties te certiorem facit ore Prophetarum, & Apostolorum suorum de optulandi voluntate? Quoties ait, se exaudiere, se sustentare, ac protegere, se consolari, se salvare. Non confundentur, quicumque sperant in illo.

Cum fiducia igitur implora auxilium ejus, nec dubita, ut ejus misericordia te educat e tristi illo statu, in quo versaris; vel vero ut in eo te sustentet, & protegat pro gloria sua, & salute tua.

DEUS permittit nonnumquam hominem in extremum discrimen adduci, ut luce clarius patefaciat, quid firma erga se spes possit, & ut suum paternum amorem, quo in nos fertur, luculentius testatum faciat.

Virtus vehementer tentata magis sibi conciliat cor DEI, quam tenera pietas.

C A P U T   X I.

Adversitatem excipit consolatio; nihilominus callere artem patiendi sine solatio necesse est.

Servus. *Regina cœli lætare, quia quem meruisti portare in sinu tuo, & cuius mortis tantis tibi lacrymis constituit, Resurrexit, sicut dixit.*

Fruere cum gaudio adspectu jucundissimo, & familiaritate intima redivivi Filii usque in diem, quo gloriosus in cœlum descendet.

Par est, ut præ aliis venias in communionem beneficij reviviscentis Domini, quæ omnium maxime particeps fuisti opprobiorum patientis.

Quæ tibi lætitia, quæ incredibilis consolatio enasci debet ex adspectu adparentis in omni splendore, & gloria divinitatis!

En igitur absteras lacrymas tuas, profundum cordis tui vulnus consanatum, finitos dolores tuos!

MARIA. Fili mi! *Cum ipso sum in tribulatione (a) DEUS ait. DEUS est, qui amicos suos auxilio gratiæ suæ corroborat, qui pro voluntate sua disponit suaviter, ut dolori solarium, gaudium tristitiæ succedat.*

Va-

(a) Ps. 90. 15.

Vates regius testis est. O DEUS inquit: secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tuæ lætificaverunt animam meam. (a)

Et rursus: Facta super Dominum curam tuam, & ipse te enutriet; non dabit in æternum fluctuationem justo. (b)

Servus. Tu nosti, Virgo sancta! ærumnas, quas a longo tempore patior; at omni semper solatio destituor.

MARIA. Fili mi! Etsi solatio, quod sensus adficiat, destituaris, non tamen propterea omni prorsus solatio cares.

An non verum solatium parit ea cogitatio, adversitatibus te patienti JESU similem evadere, atque ita viam ad cœlum muniri?

Quis adsequetur consilia DEI, quando servos suos adfligi patitur, quin eis illa solatia, de quibus tu loqueris, degustanda præbet?

Complures sancti per adversitates, tamquam arida deserta, transierunt, & ne stilla quidem cœlestis hujus roris recreati sunt.

Amici JESU longe alii esse debent ab amicis terrenis, qui nihil molestiæ suscipere volunt pro amicis suis, nisi quatenus lucri spes adfulget,

R 5

Fi-

(a) Ps. 93. 19.

(b) Ps. 54. 23.

Fiduciam tuam in divina providentia repone. Aderunt, ne dubita, consolations, quando vel necessariæ, vel utiles erunt.

In afflictionibus gratia JESU tibi præsto est, quæ te sustentet. An nescis illud: *sufficit tibi gratia mea.* (a)

Sancti, quos JESUS sine solatio, sensibus blandiente, pati voluit, in eo ipso solatum deprehendebant, quod solatio cæbanr, quia noverant, amorem suum tanto castiorem, & ab utilitatis propriæ cupiditate magis alienum effici.

Præstolare adhuc aliquo tempore, præstolare effectum promissionum, quas fecit DEUS iis, qui patiuntur.

Audi dicentem: *Ego dispono vobis, si-
cut disposuit mihi Pater meus regnum* (b) regnum omni gaudiorum ac bonorum copia refertum.

Ceterum, fili mi! peccator qualis tu es, jurisne habet aliquid solatii expetendi?

Hoc sit solatio peccatori pœnitenti, se carendo solatiis quam certissime expiare peccata sua.

(a) 2. Cor. 12. 9.

(b) Luc. 23. 29.

C A P U T XII.

Desideria nostra ad cœlum dirigenda sunt.

Post tuum, o Servator mi! e terris discesum cogitationes sanctæ Matris tuæ, vota, desideria, ac suspiria continenter in cœlum serrebantur.

Illa anhelabat sortem Angelorum & sanctorum, qui fruebantur præsentia *dilecti sui*, eosque identidem obsecrabat, ut tibi reperterent, quanto tui desiderio teneretur, & langueiceret.

Quid ei mundus offerre poterat, quod arrideret? qui non amat, nisi JESUM, non jam aliud desiderat, quam JESUM.

Cujus unicus in terris thesaurus est gratia tua, & amicitia tua, non de alio veraciter queritur, quam se adhuc tua præsentia, & divinis tuis amplexibus fraudari.

Dum exspecto tempus mortis meæ, quæ sola finem facere potest desideriis meis, ad te constanter, o mi JESU! exemplo MARIAE evolabunt suspiria cordis mei, quod te desiderat, te cogitat, & cui mora quævis, qua a te arcetur, gravis accidit.

*Quis dabit mihi pennas, sicut columbæ,
& volabo, & requiescam in te?* (a)

An

(a) Ps. 54. 7.

An longe adhuc abest a me felix illud momentum? An sponsus animæ meæ cunctabitur dicere: *Ecce venio cito*, (a) ut finem imponam ærumnis tuis.

Ah! *sponsa dicit: veni* (b) Geinitus ejus, & suspiria sine intermissione dicunt: *Amen veni Domine JESU.* (c)

Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea, faciem tuam Domine requiram. (d)

Sentio me conditum esse ad sublimem aliqueni finem. Dum in hac vita sum, humili repo. O JESU! pro te factus sum, ut te possideam æternum.

In te sunt divitiæ inexhaustæ; desunt omnia, ubi tu desideraris. Tu es lumen æternum; omnia tenebris circumfessa adparent, ubi tu non es.

Si possiderem, quidquid rerum creatarum mundus continet, non desinerem pauper, & infelix esse, si dicere nequirem: *JESUS est mihi omnia.*

JESUS est mihi omnia. Hoc dictum cuncta complectitur. Sed nemo alter hoc dictum rite adsequitur, quam qui amat JESUM supra omnia.

Apa-

(a) Apoc. 22. 12.

(b) Apoc. 22. 17.

(c) Ibi. V. 20.

(d) Ps. 26. 8.

Apago igitur omnem alium amorem.
Sonus ille amor mihi insit, quem tua gra-
tia gignit.

Ó gratia JESU mei! accende in me
constanter ignem sacrum amoris tui. Utinam
hic ignis divinus me inflammet, utinam me
penitus consumat!

Si te confestim videre nequeo, o Ser-
vator meus! te amando indemnem me præ-
stabo.

Hic amor meus, qui justam mihi fidu-
ciam præbet te aliquando possidendi, erit
solarium meum, quamdiu exilium meum per-
durarit.

C A P U T XIII.

Quid facere debeamus, ut Spiritum
sanctum recipiamus.

JESUS discipulis suis promisit, fore, ut
spiritum sanctum mittat. MARIA, ut
eum reciperet, se contulit in cœnaculum
cum Apostolis, agnatis JESU, & sanctis
mulieribus, quæ eum in peregrinationibus
suis secutæ erant.

In hoc solitario recessu per exercitia
pietatis sese compararunt ad accipiendum
spiritum, auctorem sanctitatis.

Om-

Omnès congregati in eodem loco concordibus animis, & voluntatibus adventum ejus ardentissimis votis desiderarunt.

O præclaras dispositiones ad recipiendum DEUM amoris, & charitatis! Lubens ille sese conjungit cum animabus ferventibus, quæ longe a tumultu mundi, & rumoribus publicis eum inquirunt, & qui illi vota ardentia & sincera faciunt.

O quam efficaciter MARIA præ aliis adventum hujus divini spiritus exposcebat fervore precum suarum, desideriorum suorum sinceritate, teneritudine amoris sui!

O quam potenter omnes ii, qui cumdem adventum operiebantur, sese animari sentiebant præsentia, & exemplo Virginis!

Illa quidem jam erat *gratia plena*; quia vero sanctus spiritus sponsam suam novis indies gratiarum donis locupletare voluit, modis omnibus se ad ea excipienda comparavit.

Quæcumque donorum sancti Spiritus copia animæ conferatur, nova tamen incrementa capere potest.

Quia talis anima fidelis existit, multis gratiis affecta fuit. Si fidelis esse persistat, magnum gratiarum numerum DEUS repositum habet. Thesaurus donorum divinorum numquam exhaustur.

Si quis pretium horum donorum ita cognosceret, ut MARIA, is nihil amplius pre-

pretio dignum in terra deprehenderet. Hæc dona omnium illius desideriorum meta forent.

Ah ! quod judicium ferendum est de incuria plurimorum Christi cultorum in hoc negotio ; de modico ardore , quo in illa fervuntur , quæ eorum studio , ac contentione forent dignissima .

Anne perinde affecti sunt , quando de favoribus hominum agitur ! Heu in illis obtinendis nulli operæ parcitur , modis omnibus desudatur .

Dum bonis fortunæ indigere turpissimum esse judicant , paupertatem suam in bonis animæ non erubescunt .

O Spiritus divinus ! meam mihi cœlestium donorum inopiam ob oculos pone . Tu es auctor omnis gratiæ , & *omnis doni perfecti* , tu solus mihi veras dñitias tribueré potes .

Agnosco , & doleo , me sanctis tuis instantibus restitisse , & ideo penitus indignum esse beneficiis tuis .

Sed nunc conjungo preces meas , quas pro his donis impetrandi fundo , cum illis precibus , quas MARIA in cœnaculo persolvit . Ita preces meæ tibi acceptæ erunt , teque mihi propitium reddent .

Imploro etiam ipsam hanc Virginem , quæ tanta apud te potentia valet ; eamque obtestor , ut mei patrocinium suscipiat .

O Vir-

O Virgo! o sponsa sancti Spiritus! postula ab illo pro me spiritum sapientiae, qui me doceat bona cœlestia adpetere, & fastidium adferat bonorum fallacium, & vanorum mundi commodorum.

Spiritum intelligentiae & scientiae, qui in hac vita, tenebris obsita, mentis meæ calliginem depellat, facem præferat ad terendas vias Domini, æternasque veritates confundendas.

Spiritum discretionis, & consilii, quo detegere, & devitare queam laqueos, quo inimici salutis meæ, & perfectionis meæ mihi tendere possunt.

Spiritum fortitudinis & alacritatis, quo adjutus me ipso, & imbecillitate mea major fiam, indomitos animi motus comprimam, torrenti pravorum exemplorum repagula objiciam, hominum respectu non movear, pomparam mundi pedibus concilcem, & me adversus animi mei inconstantiam obfirmem.

Spiritum pietatis & timoris, qui me dirigat, & animet in obsequio Domini, in observatione legis suæ, in veneratione & cultu, quem illi debedo tamquam conditori meo, Patri meo, servatori meo, Judici meo.

C A P U T XIV.

**Quisque pro ratione status sui divinæ
gloriæ propagandæ, & saluti animarum
intentus esse debet.**

Servus. Gestit animis meis, dum te contem-
plor, o Virgo sancta! versantem in exi-
guo illo ferventium Christi cultorum cœtu,
qui post ejus in cœlos adscensum, & divi-
ni Spiritus descensum sudore, & prædica-
tione Apostolorum coalescebat.

Illi in te Matrem tenerimam, & divi-
næ gloriæ studiosissimam venerabantur. Quis
verbis exprimat; quanta nascenti Ecclesiæ
Jerosolymis per te utilitas sit allata.

Quando Apostoli a se invicem disces-
serunt, ut doctrinæ JESU universum mun-
dum subjicerent, tua illos vota & preces tuæ
ubique locorum comitabantur, eisque adju-
mento erant ad labores exantlandos, & ad
impedimenta omnia, ac pericula superanda.

Ut fides ac virtus apud eos, quos inter
ipsa versaberis, incrementa caperet, eo cum-
primis studium omne conferebas, ut illorum
tibi animos conciliares. Et qui fieri pote-
rat, ut non omnes eos illico tibi devincires,
quibus tua uti consuetudine datum fuerat?

Nequibant illi satis admirari charitatem,
qua eos Mater JESU completestebatur, faci-
lita-

litatem, qua eis liber ad te aditus patebat, ipsam denique curam, quam omnium gerbas, & qua siebat, ut se non vulgari apud te loco esse intelligerent.

Si excellentia dignitatis tuæ, virtutum tuarum & supernorum tibi infusorum lumen, quibus te DEUS dignatus est, tibi venerationem apud omnes pepererunt, summa tua benignitas, omnium tibi corda obnoxia fecit,

Solus oculorum tuorum contuitus erigendis adfictis animis sufficiebat, eorumque mala mitigabat.

Sermones tui, divino igne succensi, & cœlesti quadam vi prædicti, durissima corda emolliebant, tepescentes animos inflammabant, timidissimis quibusque fortitudinem inspirabant, ferventissimis novos stimulus subjiciebant.

Quot ægris, ut merito conjicimus, sanitatem corporis æque, ac animæ impetrasti!

Si tuus divinæ gloriæ ardor ex malis, quibus Jerosolymis primi Christi cultores vexabantur, dolorem trahebat, alia ex parte solatium tibi adferebat messis, quam inter gentes Apostoli faciebant! præsertim illa, quam Ephesi Joannes Apostolus te inspectante colligebat, ubi cum illo Judæorum furori cedens, annis aliquot morabar.

Gaudium, quod inde concipiebas, is
solum adsequetur, qui cogitet, tibi quam
maxime cordi fuisse, ut regnum DEI novis
indies accessionibus augeretur.

Regina Apostolorum, impetra mihi scin-
tillam divini hujus ignis, quo tu tota pro
gloria JESU consumebaris; impetra mihi gra-
tiam, ut & ego quid conferre queam in ejus
gloria, & amore latius proferendo.

MARIA. O fili mi; quam tuo hoc de-
siderio delector! Ardor divinæ gloriæ cum
conditione & professione hominis christiani
arctissime est conjunctus.

Non minus enim ad officium genuini
Christi cultoris pertinet, ac ipsa charitas,
unde ardor ille proficiens.

Sunt, qui id apostolici instituti pro-
prium esse existiment. Minime. Omnibus
hic ardor statibus convenit.

Non est status ullus, in quo quis aut
non possit, aut non debeat per bona exem-
pla, per pia & idonea consilia, per solatia
adflictis præstata, & cumprimis per preces di-
vinam gloriam procurare.

Emendatio hominis peccatoris est non-
numquam fructus gemituum, quos anima
ferventes, & mundo ignotæ, sua in solitu-
dine cœlum versus ediderunt.

Certis quibusdam momentis fervore ex-
æstuas, & desideras versari inter falsorum

numinum cultores, ut eos ad christiana sa-
cra reducas. Sancta hæc sunt desideria,
sed omnino inutilia. Tu foris quæris, quod
domi tibi tuæ præsto est.

Pauperes & ægros solari, ignorantes
docere, liberos ad omnem pietatem fingere,
domesticos in officio continere, integræ ci-
vitati sanctis operibus bono exemplo esse;
en campum tibi apertum, quem cœlestis pa-
terfamilias te excolere jubet.

Fierine potest, ut quis nulla salutis ho-
minum cura tangatur, qui cogitet, JESUM
pro illis vitam cum sanguine profudisse?

Multi Christi cultores pœnas dabunt,
quia occasiones lucrandi, quum poterant,
animas neglexerunt. Multabuntur, quia
peccata aliena, prout poterant, ac debe-
bant, non impediverunt.

Si DEUM amas, fili mi! tuum illi amo-
rem omnium maxime probabis conatu, &
studio ejus gloriam, & cultum amplificandi.

O quam paucos DEUS numerat seruos
bonos, & fideles! Esto tu fidelis, & non
modo ipse DEUM lauda & honora, sed
etiam omnes occasiones, ac modos arripe,
quos status, & muneris tui ratio offert, ejus
gloriam apud alios propagandi.

C A P U T XV.

Unde anima christiana solatium petere debeat in molestiis, quas virtutis caussa patitur, & in afflictione, quam creat diuturaum in terris exilium.

Servus. Quod erat, o sancta DEI Mater, solatium tuum in vexationibus, quibus nascens Ecclesia agitabatur, & a quibus nec tu quidem ipsa exenta fuisti?

MARIA. Fili mi! mihi, uti & omnibus recte credentibus inter omnes inimicorum insultus solatium attulit memoria cruciatum JESU, quam nec cogitatio ejus ad vitam gloriosi reditus & ad cœlum adscensus absteruit.

Lustrabam loca sacra, in quibus mysteria redemptionis peracta sunt, cum primis Calvariæ montem; ubi mente volvebam virtutes, & beneficia JESU, simulque ferociam, & inhumanitatem hominum, qui eum crucis supplicio addixerunt.

Anne ut Mater JESU, dum recolebam, quam crudeliter ingratissimi homines in eum desævierint, vitam placidam, & tranquillam præstolari debebam? An id vel in votis mihi esse poterat?

Et tu, fili mi! memineris, & frequenter memineris, quo se modo habuerit mun-

dus erga servatorem tuum. Hæc cogitatio animum tuum eriget inter omnes vexationes, quas ab hominibus subire debebis, quia DEO fidelis esse cupis.

O quam arduam viam, in qua nihil, nisi contemnitus, opprobria, cruciatus sese offerabant, tui amore JESUS trivit, quin umquam ab ea deflecteret? An non nosti, dum ad sua vestigia premenda te invitavit, eum prædixisse, plurima tibi ejus amore perpetienda fore?

Merito verendum est, ne virtus, quæ ab hominibus non lacerbitur, & oppugnatur, veræ virtutis pretio careat.

Hæc est fors servorum DEI: cœli favore, ac amore tenerimo frui; a mundo contra maximo odio haberi.

Quod incitamentum patientiæ, quod solatum enascitur iis ex verbis: *Non est servus major Dominos suo, si persecuti sunt IESUM, & me persequentur.* (a)

Patior, ut JESUS, & cum JESU. Ille est exemplum meum. Ille erit fortitudo mea. Ille erit merces mea.

Servus. Aliud genus cruciatus, o Regina sanctorum! tibi magis, quam cuiquam sanctorum exhaustiendum fuit. Sancta illa cupiditas, ut quam primum in cœlo cum fi-

lio .

(a) Joan. 15. 20.

lio tuo con jun gereris, ad quas angustias te
conjecit?

JESUS regnabat in gloria, & mater
ejus adhuc in exilio versabatur. Id mortis
instar perpetuæ tibi erat, mori non posse,
& separari ab eo, qui unica erat, tam te-
nere amata, tam juste expetita meta' amo-
ris tui.

Verum fons illa beata, qua quotidie
JESUM intra te sacra in mensa excipiebas,
perennis tibi erat fons consolationis.

Sanctus Lucas testatur: *Erant autem
perseverantes in communicatione fractionis
panis.* Dubitare non possumus, tc singulis
diebus corpus ejus, & sanguinem adoran-
dum suscepisse, quæ amore erga JESUM
credentes omnes longissime antecedebas.

MARIA. Profecto, fili mi! cœleste
epulum novas mihi quotidie vires addidit ad
preferendam diuturnitatem, & fastidium exi-
lii mei.

O jucundas horas, quibus denuo sinu
meo complexa sum cum, quem jam novem
mensium spatio gestaveram, & cuius consue-
tudine tot annis fruitus fueram.

Tunc ardenter quotidie obtestabar *di-
lectum animæ meæ, ut indicet mihi locum
gloriæ, & triumphi sui.* (a)

S 4

Tunc

(a) Cant. 1. 6.

Tunc obsecrabam, ut acceleret momentum illud, quo eum non velatum adspicerem, & æternum ejus præsentia bærer.

Prosequebar quidem voluntatem DEI religiosa adoratione, huic, ut impleretur, desideria mea posthabebam; sed sacrum epulum erat consolatio mea, & fortitudo mea in luctis continuis, quas sustinebam.

Nam, quum ingens coeli cupido animalium meum remorderet, necesse erat, ut simul submissio desideriis modum figeret, & contineret impetum ardoris mei.

Ah! fili mi! Annc amantis nomen mereretur, cui bene esset absente dilecto suo? qui a DEO quidem quotidie peteret, ut adveniat regnum ejus, nullo tamen desiderio, ut id fiat, teneretur.

Verus Christi cultor, qui amat JESUM ex toto corde suo, ita comparatus est, ut, licet natura mortem horreat, volens, lubensque, quidquid in terra charum, gratumque illi est, relinquere, modo cum JESU jungatur in cœlis.

Quamdiu abest a DEO suo, languescit, ac ingemiscit. Satiabor, inquit, quum adparuerit gloria tua. (a)

Ah;

(a) Ps. 41. 3.

Ah! suspirat cum Vate regio, impetu
amoris actus, quando veniam, & adparebo
ante faciem DEI post hoc exilium meum? (a)

Hæc mora gravis accidit ei, qui JESUM amat. Hic virtutis ejus periculum fit; neque aliunde doloris sui lenimen reperit, quam in submissione animi, & in receptione corporis, & sanguinis Domini. Sacram hanc dapem frequentat, quoties is veniam facit, qui hic in terris DEI vices agit, & qui statum animæ illius perspectum habet.

Latens sub panis specie dilectus ejus, ita vere præsens, ut est in cœlo, ejus animam subit, eique loquitur. Duo illorum corda intima quadam ratione sunt conjuncta.

Adhuc modicum. Velum auferetur; quoniam videbimus JESUM, sicuti es. (b)

(a) Ps. 41. 3.

(b) I. Joann. 3. 2.

C A P U T XVI.

De præparatione ad mortem.

Tota vita sanctissimæ Virginis erat continua præparatio ad mortem.

Quanta sibi merita comparavit spatio sexaginta & amplius annorum vitæ suæ, quo integræ exercitio divini amoris transegit?

Ejus amor erga DEUM quovis momento incrementa ceperat, & tempore mortis suæ ad tale culmen pervenerat, ut non tam ex naturæ languore, quam ex vehementissimo amoris æstu mortem oppeteret.

Imitare hanc Virginem, & consecrare DEO omnia momenta vitæ tuæ, quam non ideo tibi dedit, ut divitiis in terra adfluentes, ut honoribus, fama nominis, plausibus inclarefceres; sed ut ei servires, & in ejus obsequio coronam immortalitatis consequereris.

Si omnes divitias hujus mundi possideres; si omnibus populis tertæ imperares; quid tibi in morte reliquum fieret? tu omnia necessario desereres, & te deserent omnia.

Nihil tibi ex bonis omnibus in morte superat, præter actiones sanctas, quas per vitam pro DEI gloria posuisti.

Utinam sapias alienis damnis tot Christi cultorum, qui de morte non cogitant, nisi in fine vitæ suæ; & qui morti occupabunt

bunt utente anxiam mentem ea cogitatione, se solum dies aliquot, fors quasdam modo horas grandi negotio salutis æternæ dedisse, in quo si vel per totum vitæ curriculum desudasti, ninius non fuisti.

Stultorum infinitus est numerus (a) Maxima pars hominum similis est illi, qui ad longum iter se tum primo comparare vellet, quem jam ineundum est.

Similis est reo, qui judicem suum in iuriis lacefferet eo temporis articulo, quo judicandus est, aut qui agitaret consilia de voluptatum lenociniis jamjam ad supplicium educendus.

Tu ita vive, ut cogites, vitæ finem fore; & erit, ut ejus amore non irretiaris. Age vitam sic, ut respicias æternitatem, quæ illam sequetur, & fiet, ut eam ex præscripto legis christianæ exigas.

Multi omnem de morte cogitationem abjiciunt, quia metum illis incurit; verum ut nulla metuendi caussa sit, opportunum est remedium, frequenter mortis meminisse, & ad eam se constanter comparare.

Vita sancta memoriam mortis lenit, & memoria mortis confert ad vitam sanctam.

Curam habe, ne, quod hodie te delectar, tristitiam tibi adferat in morte. Ut solatio fruaris in morte, sit virtutis studium tuæ in hac vita deliciæ.

Si

(a) Eccl. 1. 15.

Si hodie tibi moriendum sit, aut cras, probene paratus, & instructus aderis ante tribunal judicis tui? Quam egisti pœnitentiam? quæ merita collegisti?

Utere ergo tempore, quod tibi reliquum est. Tempus præteritum non quidem revocare, ejus tamen jacturam reparare potes. Hoc adeo fine spatium adhuc vitæ tibi DEUS prorogat.

Diune etiamnum vives? aut paucos intra dies morieris? Id ignoras. Scito tamen, quia morieris tu (a) ait Dominus, hora, qua minime putas. (b)

Si quovis momento mors hominem occupare potest, quovis momento paratus sit, oportet. Alte animo infixæ esse debeat ea veritas: Mors est momentum illud, quo de tota æternitate decernitur.

Obsecra Reginam cœlorum, ut tuo loco gratias DEO agat, pro tempore tibi adhuc concessso, ut te ad mortem rite compares. Obsecra illam, ut gratiam tibi impetrat, tempore hoc sancte utendi.

Uteris autem, ut par est, si quasvis actiones tuas ita peragas, quasi quævis sit postrema vitæ tua.

Ut

(a) Is. 38. 1.

(b) Luc. 12. 40.

Ut quis sancte moriatur, mori debet
in fide, spe, & charitate. Familiare tibi red-
de per vitam omnem exercitium harum vir-
tutum. Hæc sit tua præcipua præparatio ad
mortem.

Certum enim habe, eum ultima in lu-
cta in harum virtutum exercitio hospitem
& peregrinum fore, qui se in iis per vitam
non diligenter exercuerit.

C A P U T XVII.

De beata morte justorum.

Servus. Necesse foret o MARIA! magni-
tudinem amoris, quo JESUS in te fe-
rebat, animo comprehendere, ut iudicium
ferri posset de incredibilibus deliciis, qui-
bus in obitu animam tuam replevit.

Necesse etiam foret, comprehendere
tui erga JESUM amoris vehementiam, ut
adsequeremur sanctos illos, & ardentes sen-
sus gestientis lætitia animæ tuæ, adpetente
felici illo momento, quo siebat, ut dilecto
tuo, centro amoris tui, jungereris.

Tu extremum vitæ spiritum edidisti ea
animi tranquillitate, quasi suavissimus te so-
por complecteretur,

Et

Et quis denique timor in morte turbare poterat illam Virginem, quæ tota semper DEO dedita fuerat, & quæ nihil in pretio habuerat, nisi res divinas?

Virginem, inquam, quæ nullum aliud gaudium in terris, nisi in DEO quæsierat, & quæ nullum aliud gloriæ desiderium foverat, quam ut ei soli placeret.

MARIA. Si vis, fili mi! tempore, quo hanc vitam deseres, particeps esse deliciarum, & dulcedimum mortis meæ, ne reponas in bonis terrenis felicitatem tuam.

Moriatur anima mea morte justorum
 (a) Hæ sunt preces, quas fundunt omnes, qui christiano nomine gloriantur, Verum quam pauci sunt, qui a bonis terrenis ita sint animo alieno, eorumque strenui contemptores, ut justi et sancti homines fuerunt.

Plurimi etsi conditi sint pro cœlo, non cogitant, nisi de terra. Quum cogentur terram deserere, quam spem habebunt ad cœlum perveniendi?

JESUS felicitatis suæ non reddet participes, nisi eos, qui, quum viverent, suam in ejus amore felicitatem reposuerunt.

O statum solatii plenum ejus justi, qui in fine cursus vitæ suæ, temptationibus & do-

lori-

(a) Num. 93. 10.

loribus obnoxiaæ, testimonio tranquillæ conscientiæ gaudet.

Eundem JESUM, in quo peccator moriens judicem inexorabilem intuebitur, justus ut Patrem sui amantissimum intuebitur.

Peccavit quidem per vitam suam; fortasse gravius, & frequentius; sed non expectavit tempus mortis, ut pœnitentiam ageret.

Adpetente morte se, vitamque suam generoso animo hostiam DEO offert, hostiam junctam illi hostiæ, quam se pendens in cruce servator obtulit; atque inde in magnam spem erigitur misericordiæ DEI sui.

Ab eo tempore, quo se totum illi dedidit, constanter bonum certamen certavit, ut fidelis in debito ei obsequio persisteret. An non dicere poterit: *Reposita est mihi corona justitiae?* (a)

Quam suave tibi accidet, fili mi! si exemplo JESU, ubi mors imminebit, dicere possis: *Relinquo mundum, & vado ad Patrem.* (b) Adibo hæreditatem, quam mihi destinavit.

Pater mi! ego te clarificavi super terram: opus consumavi, quod dedisti mihi, ut faciam: & nunc clarifica me tu Pater.

(a) 2. Tim. 4. 8.

(b) Joann. 16. 28.

ter. (c) Redde me participem gloriæ, quam mihi tam amanter promisisti.

Quando lampas oleo instructa est, nihil timoris habent ea verba: *Ecce sponsus venit, exite obviam ei.* (b)

Non credidissem umquam, tam suave esse mori, quondam anima quædam pia affirmavit.

In mortis articulo JESUS iis, qui illum amant, testatum facit, quam sit reipsa amore dignus.

Non sinit cor, sibi in vita penitus dicatum, suique amore flagrans, aliter adfici in morte.

Immo gratia sua simile illud reddit faci, quæ, dum extinguitur, flamمام veherentiorem projicit.

Vive igitur sincere amando, & morieris amando ardenter.

Servus. Gratiarum omnium optatissima Mater mea! quam petere & obtinere queam a divina bonitate, illa est, ut in morte mea sensa sint tuis simillima.

O felicitatem! post vitam æctani in exercitio amoris ex impulsu amoris, & ex fine amoris, mori ex amore. Quam ardens desiderium talis mortis in corde justorum excitatur.

Hæc

(a) Joann. 17. 4. 5.

(b) Matth. 25. 6.

Hæc est summa desideriorum meorum.
Verum licetne peccatori, qualis ego sum,
eo adspirare?

Certe te oro, ac obsecro, ut a JESU,
qui totus est amor pro me, obtineas
mihi gratiam, qua fiat, ut aliqua saltem ra-
tione hæc mihi mors amoris contingat.

O felicitatem! felicitatem, quæ omnia
ea quam longissime excedit, quæ animo no-
stro blandiuntur, mori in amore JESU, ita
ut supremum vitæ suspirium sit suspirium
amoris.

O JESUS meus, Servator meus, DEUS
meus! hanc mihi gratiam singularem largire.
Hanc a te oro per amorem infinitum, quo
cor tuum adorandum in me fertur, & per
illum amorem infinitum, quo cor sanctæ
Matris tuæ complectebaris.

C A P U T XVIII.

De sanctis desideriis moriendi.

Servus. Totum tempus, quo post glorio-
sum JESU in cœlos ad sensum adhuc in
terra morabar, fuit pro te, o Virgo san-
cta! tempus gemituum.

Tu sensim consumebaris purissimis flam-
mis amoris divini; sed pro votis tuis lente-
nimis consumebaris.

Heu me miserum! terrenis rebus adeo
adfixus hærreo, ut animo satis effingere ne-
queam statum illum sanctorum desideriorum,
in quo usque ad postremum vitæ tuæ mo-
mentum persistebas.

Si vix adsequi possum vota Davidis,
queis queritur *incolatum suum prolongatum*
esse; (a) & Apostoli *desiderium habentis d-*
solvii (b) quid de ardentissimis tuis desideriis
sentiam?

Si cordi meo inesset vel scintilla ex illis
flammis amoris, queis tu exarsisti; quam
mihi terra vilesceret, quam ardens cœli, dum
illud adspicio, desiderium enasceretur!

An cor amore flagrans aliud in terris
desideret, quam JESU ipso æternum frui?

Si

(a) Ps. 119. 5.

(b) Phil. 1. 23.

Si omnia mundi bona mihi offerrentur,
& felicissimus omnium mortalium esse possem,
an non semper dicere deberem: *Multo magis melius: esse cum Christo* (a)

Quid sunt omnia hæc bona ei, qui no-
vit & amat JESUM? JESUS est summum
bonum. JESUS solus omnia bona comple-
titur.

Esse cum JESU tam bono Patre, tam
tenero amico, tam liberali Domino, tam
amabili servatore.

Esse cum JESU, gaudere ejus, præsentia
amare eum ex tota anima, amare eum æter-
num! O Regina cœli, an mundus, an terra mihi
offerre possunt bona, quæ vel conferri
queant.

O utinam, quamprimum aperiatur mi-
hi cœlum, beata sedes, quam incolit! JE-
SUS solus votis meis omnino satisfacere
potest.

Fateor equidem, me partim mortis de-
siderio teneri, ut illi conjungar; partim ti-
more percelli, dum cogito, me tribunali ju-
dicis mei sistendum esse.

Sed confido in misericordia Redemto-
ris mei, & confido in tua deprecatione, o
Mater mea tenerrima!

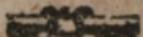
MARIA. Ita, fili mi! confide, & considera firmiter. Si JESUS est Judex tremendus, etiam est Servator amantissimus.

Ale constanter in animo tuo timorem judiciorum ejus; at fiducia & amor timorem præponderent.

Time; sed magis adhuc ama. Non potes melius tuum erga JESUM amorem testari, quam si desideres eum quantocytus videre in throno majestatis suæ, & relinquere terram, in qua tam facile a debito illi obsequio deflectitur.

Si his sensibus imbutus es, spem habe fili mi! fore, ut DEUS sit defensor tuus adversus inimicos tuos in hora mortis tuæ.

Ego ipsa tunc pro te implorabo auxilium ejus. Omni quidem tempore vigilanter oculos intendo in filios meos, sed præfertim in hora mortis eorum.

C A P U T X I X.

De amore DEI.

Servus. Moreris ergo, o Virgo Mater! moreris divini amoris victima. Hanc victimam jam a sæculis præparatam absumit tandem supremus amoris æstus.

Anima tam liberalis erga DEUM, tam subiecta ejus voluntati, tam fidelis, tam sancta non poterat aliter separari a corpore suo.

Tantum abest, ut mirer, te amoris vehementia exspirasse, ut potius id me in admirationem rapiat, te non citius ex vi, & continuatione æstus amoris tui vitæ finem fecisse.

Exiisti illibata, & sine macula ex manibus conditoris, & quamprimum eum agnovisti, simul divinum ejus amorem delegisti unicum finem tuum, & cor tuum non aliunde traxit vitam, non aliunde nutrimentum suum, quam ex ardore ipso flamarum, quibus succensum erat.

Per totum vitæ tuæ curriculum hic amor erat unicus scopus tuus. Cogitationes, sensus animi, verba, actiones, timor, spes, gaudium, tristitia, omnia in te eo referabantur.

Quo magis, majestas, & perfectiones infinitæ DEI cognoscuntur, eo amplius

amore dignus esse intelligitur, & eo amplius amatur. Quis vero inter omnes mortales te melius DÆUM cognovit?

O Sancti! corda vestra hoc sancto amore repleta fuerunt; sed cor MARIAE ipsa plenitudine hujus amoris redundavit. O Seraphini! vos amore flagratis; sed scintilla est amor vester huic incendio comparatus.

O Mater pulchrae dilectionis, necesse foret ita aniasse, & amare, sicut tu amasti, ut verbis exprimere, & explicare quis possit, quantum amaveris.

Tu amoris vi moreris, & nos non vivimus in amore, & nec satagimus ea pevenir, ut saltem in amore moriamur.

MARIA. Quid sunt tuæ in hac terra occupationes, fili mi! nisi id agas, quod ut agas, vitam vivis. DEUS te condidit ad se amandum.

O dementiam singularem eorum, qui corda sua aliis longe amoribus consecrant, quam illi, qui solum ad terrenam æque, ac æternam felicitatem eos perducere potest!

Excute, fili mi! funestum illum languorem, qui tibi moras injicit in semita divini amoris. Quam exiguum adhuc iter in hoc amoris stadio es emensus?

Vincere te ipsum, timorem tibi incutit. Amor ibi non est, ubi labor, & difficultas abest. Suspectus est amor, qui tum modo se

pro-

prodit, quando nihil molestiæ pro dilecto exhauriendum est.

Ama super omnia, ama fortiter, & ita, ut malis jacturam omnium bonorum, quam gratiæ facere, ut malis mala subire omnia, quam vel minimam offendam committere.

Si tua aliquando voluntas sancto hoc amore inflammetur, nihil tibi insuperabile esse adparebit. *Fortis est, ut mors dilectio.*
(a) Omnia illi sunt pervia.

Insunt tibi vitia, quæ emendes, sensus, quos coerceas. Ama; amor id efficiet, et breve intra tempus efficiet.

Non ama, nisi id, quod DEUS amat. Siquid ames una cum illo, ama id eodem modo, quo illud amari vult. DEUS solus in omnibus, quæ tibi placent, placere debet.

Quidquid DEUS non est, id verus amor pro nihilo reputat. Non querit, nisi DEUM, cuinque in omnibus investigat.

Beatus eris, fili mi! si te imperio hujus amoris subdas. Quo diutius sub ejus dominatu vixeris, eo magis deinceps etiam vivere desiderabis. Non carent quidem molestiarum pondere hæc amoris vincula; non tamen tibi bene erit, nisi illis adstringaris.

Urinam hic amor sit thesaurus tuus! Etiam in summa bonorum hujus vitæ pen-

T 4

ria

(a) Cant. 8. 6.

ria experieris, eum omnium bonorum loco esse.

Cumprimis in suprema lucta perspicitur quam beata fors sit, divinum amorem in se se aliuisse, & se divini amoris ductui reliquisse.

Mors, tempus illud perturbationis, & tremoris pro plerisque mortalium, est pro christiano homine, qui hoc amore plenus est, tempus consolationis, & jucundissimæ quietis.

Trade te igitur divino amori. Sequare ejus ductum. Sit hic amor actionum tuarum principium & occupatio tua. Satage omnia facere ex amore.

Servus. Sentio in me nasci, o augusta Virgo! vehemens desiderium non amplius alteri Domino morem gerendi, quam divino amori.

Ah! quia corde meo adhuc contentus est, & hoc uno contentus est, ita ut nihil aliud a me petat, jam meum non sis amplius, jam nil in id juris habeant res creatæ; labens illi cor hoc offero, & totum consecro.

Desiderium hoc ex ejus gratia proficietur, quam tu mihi impetrasti; sine hac enim, sine potenti isto auxilio eum amare non valeo.

Et sine eodem auxilio eum nec, ut oportet amare, nec in hoc amore persevere-

rare

rare potis sum. Ah! semper pro me deprecare, ut sine intermissione hic me amor comitetur.

Inconstantia mihi mæ conscientius contremisco. Tu nosti imbecillitatem meam, eamque juste mihi exprobras. Tuo igitur præsidio esto refugium meum, & firmamentum meum.

Fugite a me o res fluxæ & caducæ hujus mundi, quæ cor meum interimitis. Vivere tandem hoc cor desiderat. Qui autem vivere potest, o DEUS meus! si tui amoris vita destituatur.

Ægre ferant res creatæ se a me repudiari; per me licet. Quando mihi famulari videbantur, cor meum a vero suo bono abstraxerunt. Ideo contemptu meo eas persequar, usque dum cessent inturbare amorem meum.

Virgo, absolutissimum amoris exemplum! cor meum quasi cœlum esse desiderat, ubi imitando vitam, quam tu egisti in terris, & quam nunc agis cum electis; amem unice DEUM meum! spe fatus, fore, ut moriar in ejus amore, cumque amem in æternum.

C A P U T   X X .

Gloria cœlestis nobis promissa est mercedis nomine.

Servus. Frueris ergo, o Virgo sancta! cœlesti gloria, quam supremus Remunerator tuis virtutibus, & meritis tuis constituit.

O quando erit, ut testis sim hujus gloriæ contemplando æque, ac admirando cum Angelis, & sanctis omnibus splendorem illius!

O quando erit, ut me conjungam suavissimis eorum concentibus, quibus merita tua celebrant, & laudes concipiunt, quæ tibi debentur.

Sublimitas gloriæ, ad quam evecta es in cœlo, non est merus Favor, quem matri suæ JESUS conferre voluit, sed est præmium et merces eorum, quæ egisti, ut electioni, et consiliis DEI te gratiam exhiberes.

Profecto numquam tam sublimi gloriæ gradu collocata fores, si Matris divinæ Dignitatis sterilis in te fuisset titulus; si non fideli imitatione virtutum divini filii tui ad similitudinem ejus proxime accessisses.

Sanctitas vitæ tuæ erat præcipuum meritum, quod DEUS omnis Sanctitatis respexit.

MARIA. Nemo cœlum ingreditur, nisi qui in terris sibi sanctitatem comparavit

Non

Non Honoribus, non divitiis, non naturæ dotibus DEUS aditum ad sedem beatorum patefacit, sed sancto horum omnium usui, sed meritis, quæ per vitam colliguntur.

Dominus est in cœlis, et Personarum acceptio non est apud Deum, (a) qui reddet unicuique secundum opera ejus. (b)

Animæ, quæ altiorcm in regno cœlorum locum tenent, in terra virtutibus eminuerunt, sanctitate morum aliis præstiterunt.

Longe aliud DEI est judicium, quam hominum. Hi persæpe res, ut adforis sunt, & externa specie metiuntur; at DEUS solus justus est, & æstimator meriti, & virtutis.

Magna tibi præmia præparat, sed petit, ut ea promerearis. Ut vero merearis suas tibi gratias, & subsidia præbet; quibus si recte utaris, promissa sua complebit.

Propria quidem sua dona coronabit, sed simul virtutes tuas, & bona tua opera remunerabitur.

Rationes omnium eorum, quæ illius amore fiunt, fideliter subducit. *Etsi aliquis in nomine ejus dederit calicem aquæ frigidæ tantum, non perdet mercédem suam. (c)*

Quan-

(a) Ephes. 6. 9.

(b) Rom. 2. 6.

(c) Matth. 10. 42.

Quantum tibi solatium adferre debet
fili mi! servire Domino tam bono, tam li-
berali, tam magnifico!

Mundus, cui tanta cura placere student
homines, male compensat obsequia; sed tu,
tu, inquam, dicere potes: *Scio, cui credi-
di, & certus sum, quia potens est depositum
meum servare in illum diem.* Dominus, cui
servio, retribuet.

Ab ejus misericordia exspecto æternam
gloriæ coronam; coronam, quæ tanto erit
splendoridior, quanto magis ad omnem amissi-
m exæcta, quantoque constantior erit fide-
litas mea in obsequio illius.

Descende jam in te ipsum, & vide, quid
agas, ut reportes, & obtineas præmium,
quod tibi propositum est. Quis tuus est co-
natus in victoria tui ipsius? quæ sunt bona
tua opera? quas virtutes exerces? Id est,
quæ merita colligis coram divino tribunali
exhibenda?

Servus. Heu me! pudore obrutus fate-
ri cogor, parum haec tenus me egisse, ut
præmia cœlestia promererer.

MARIA. Ne animo cadas, fili mi! ad-
huc in potestate tua est his præmiis potiri.
Gratia tibi præsto est; illa te exstimulat;
voci ejus morem gere, & fidelis esto.

Preces funde, lacrymare, labora, pa-
tere, vince te ipsum. Insiste Sanctorum ve-
stigiis

stigiis, & ad æternæ felicitatis terminum,
ut illi, pertinges.

Servus. Expergiscor tandem, te Patro-
na, ex sopore socordiæ meæ, in qua in
hanc usque diem vixi. Jam nunc satagam,
tua adjutus ope, reparare fervore meo an-
nos steriles, quos, proh dolor deflere debeo.

O vigilantia! o lacrymæ, o submissio,
o voluntariæ corporis afflictiones! o patien-
tia in perferendis adversitatibus, & virtu-
tum omnium exercitium! an non sat am-
pla merces foret vestra, si vel per momenta
aliquot gaudia illa adfluerent, quibus Sancti
adfatim in DEO, & cum DEO suo æter-
num perfriuntur.

Quodsi abesset etiam merces, quantum
Dominus, cui servio, metetur propter se
ipsum, suamque bonitatem, ut ei placere
satagam.

Ah! volo illi servire, pro viribus illi
placere volo, magis adhuc propter se ipsum.
quam propter infinita bona, quæ obsequiis
meis destinavit.

